

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy hóra. 1 kor. Egy hóra. 1 kor. 50 fill. Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "		Felelős szerkesztő: Uj. MÓRICZ PÁL. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piacz-utca 47. és 49. szám.
---	--	--	--

Barázdák.

Budapesten Keglevich Pista grótot kardhegyre szurta Hentz nevezetű országgyűlési képviselőtársa. Szerintem, ha megfordítva végződött volna ez a halálos párbaj: a haza, a magyarság akkor sem vesztett volna semmit.

Mert nagyobbrészt kicsodák, kicsodák ezek a nagyságos Keglevichek, Hentzek? Korunk hősei: országgyűlési képviselők, akik ameddig a képviselőház padjain verhetik a mellüket, az újságok tartalmatlan, nyegle kofalkodásai után ország-világ csacsog rólu-k; de ha Mucsá megvonja tőle a bizalmát, korunk hősei visszasülyednek a névtelenségbe, újabb hősök tola-kodnak a helyökre, a Hentz-Hintz és a többi cfajta nagyságokról még az ország-ház portásának a kutyája sem ugat, ha ugyan az ország-ház portásának van kutyája. Ezeket a népszeszély szülte és piaczi nyargonc-z tatárokat kérésztű szereplésökkel együtt felejt-i a közérdeklődés, a helyökre tola-ko-ott, a szerencsésebb nagyságokat, korunk hőseit, az újabb nagyságos képviselő ura-

kat emeli meglepetésszerűleg hanyatlós szárnyaira a közfigyelem.

Éppen azért közömbös, hogy nem a Hentz, hanem a „kegydíjas“ Keglevich, az egykori rettegett vasgyuró maradt a porondon. Emez nem hős, amaz nem mártír; ilyenfajta felvergődött és kitülekedett nagyságos alakok — fájdalom — százával pöffeszkednek a czifraház padjain. Ha az élet rostáján hull is közülök ki néhány, nem érdemes pusztulásukon buslakodni, mert még mindig elég levegőpusztító maradt bent közülök.

Azért a Keglevich Pista bucsuztatóját és Hentz nevezetű képviselőtársának nemzeti hőssé magasztaltatását rekesztem is, rátérek más tünetre, a mely engemet korunk hőseinek viselkedésében utálatra háborít és mely a közérintkezés durvulására is kihat.

Ezek a néhány száz urak, mondjuk nagyságos országgyűlési képviselő urak, nagyon sokat tartanak az urimivoltukra. E fonákságokból összeremtett szegény együgyű, külsőségekkel is falhoz állítható, önbíralatra és itélke-

zésre egyáltalán szegény nemzet feje fölött, mint különös fényű arkangyali sereg páváskodnak. Az uri izlés, az uri becsület, a lovagiasság megannyi szent György lovagjának adják ki magokat s ezt — ne tessék nevetni — hiszik magok is.

Hát jól van, ha tartalomra, értékre üreesebbek a gépfaránál kiszitált polyvánál, legalább a külszint őriznék meg. A külszin betartásával lepleznék ezt az uri mivoltot! Ámde durvább mocskolódásokat, káromkodásokat, piszkolódásokat, komiszkodásokat a pálinkás butikok tájékán is alig hallani, mint a milyenekkel ezek a „dzsen lemenek“ kezelik egymást országvilág előtt; sőt dicőségnek tartják, ha az újságok még inkább kiszinezve ösmertetik a részeg kondáshoz sem illő parlamenti modort és veszekedettten duhajkodó, goromba és durva parlamenti hősokeket; mint a legutóbbi, a halálal végződött összeszó-lalkozásnál is, midőn bizonyos nevezetű Hentz képviselő azzal förmed a mosolygó Keglevich Pistára:

— Mit röhög? Ez nem röhögni való!

Vadásztörténet.

Irtá: Kavics.

Szeretem a szabad természetet. Ha az iskola poros, idegrontó levegőjéből kiszabadulok, valódi megváltás reám nézve, mikor a turoczi hegyek rengetegekben kóborolhatok félnapokon át, gond nélkül, czél nélkül, gyönyörködve a felvidék fenséges panorámaiban, tele tündövel sáva a balzsamos fenyves illatot. Hiszen szépek, kedvesek s idegizgatók az ottani nagy vadászatok is, hanem még sincs párja az ilyen czéltalan kóborlásoknak.

Könnyű puskával vállamon jártam a hegyeket a múlt nyáron. Nem messze, alig egy félóránnyira a völgyben rejtkezdo falutól, igazan alig volt valami czélja, hogy a puska-t czipeljem, de hát azért csak vittem.

Itt, hova még sokszor felhat a falu zaja nem szokott vad tartozkodni. Talál elég esendesebb buvohelyet is a tavolabbi rengetegekben. Elgyönyörködtem a szalerdó homályos templomában, melynek vörös talaját mintha arannyal hirtette volna be a sűrű-

segen itt-ott beszabaduló napsugár. A tisztások füvel benőtt térségein csillogva csörge-dezik végig a hegyi forrás ezütszikja, melyben pettyes pisztrángok ficzkandoznak nagy vígan. A fenyvesrigó éneke, a vadgalamb bugása, a milliónyi röpkedő rovar zümmögése elábrándítja a lelket.

Ez a gyönyörű szabadtermészet, az Isten legszebb temploma. Minden hegygerinc tisztásáról más más elragadó tájkép tárul a szemlélő elé. A természet kifogyhatlan szépsége csalogatott odább, odább, minden fordulónál jobban megittasítva a lelket fenséges szépségével. Ilyen lehetett az ősparadicsom.

Egyszerre d. szonáns hangok ütök meg füleimet a távolból. Tompa dübörgés, vagy szakgatott morgás, vagy Isten tudja mi, közbe mintha elhaló veszikoltás is hangzanék. Riadtan kapok fegyveremhez. Rendben van. Egyik csövében tomörgolyó, a másikban erős pösta. Pár pillanatnyi habozás után sietve indulok a hangok felé. Fel a gerincezre, le a túsó völgybe. Már tisztán hallható a szakgatott vad rőttenes, ferecseregés, néha egy-

egy elhaló sikoltás. Mi történik ott? Óvatosan közeledem. A völgyecske ajján tisztásra érek, melyet szalerdó környez. Itt van a baj.

Tompa rőttenessel tánczol három lábun egy óriási vadkan egy, a tisztás szelén álló fenyő körül. Agyaraival karvastagságu forgácsokat hasít le róla köröskörül egy egy csapásra. Az egész fenyő körül van már faragva, alig tartja valami. Még alig teszek a szélső fak oltalma alatt pár lépést, ledől a szálfá. Iszonyu sikoltás hangzik felső ágai közül, mely megfagyasztja a vért.

— Segítség!
Tyűh, hisz ott valami nőszemély van! Szerencsére nem dől le a fenyő a talajra. Megakadt a többi fak galyaiban, ferdén azokra támaszkodva. Ágainak sötétzöld sátorából vakítóan villog elő egy fehér női ruha.

A vad diadalmas rőttenésekkel ugrál felfelé, de nem érheti el. Majd mást gondol. A fa alsó végéhez fut. Most czélba veszem s várom, hogy mit akar művelni. Fel akar mászni a ferdén álló törzsre. Nem sikerül neki. Törött hátsó lába akad lyozza. Alig

Lithion tartalmu!

Gyógyviz és üdítő ital. Szénsavdus. Könnyen emészthető!!

Sz akorvosok, előkelő betegek által, vesebajoknál, húgyhólyag-bántalmaknál, emésztési és légzési szervek hurutainál páratlan sikerrel alkalmazzák, illetve használják. Magyarországon legelőcsőbb gyógy- és élvezeti vizeinek egyike. **A SZULTÁN-forrás kútkeszelőse: Holénia Béla Eperjes.** — Kapható **Kontsek Géza** urnál Debreczenben.

A singléri

Szultán-forrás

Lithion tartalmu!

húgyoldó és húgy hajtó hatásu!

— Maga számár! feleli a kaszinótag és királyi valóságos belső titkos tanácsos gróf.

— Maga meg kegydíjas vadmarha! ökör! Barom! hangzik reá az eldurvult képviselőházi fölfogás szerinti „snajdig“ visszavágás.

Hogy azután egyik hős agyon-szurta a másikat, engem nem indít meg, sorsukhoz semmi közöm, csak ez a közönséges részeg paraszti hang az, amely ellen fölháborodik az izlésem. A magyarságnak még a köznépe sem volt ilyen mocskos, durva száju; sőt Kossuth Lajos és kortársai, akik a legmagasabbra emelték a magyarparlamentet, még a viharok időszakában sem feledkeztek meg urimivoltukról. Kourunk hőseinek irhatjuk érdemül, hogy a czifraházban felbődül a pálinkabutikok, a nép utczai szennyének durva hangja és mocskolódása. Azért nagyságos képviselő uraim ha gyilkoljátok, szurkáljátok egymást: semmi szavunk ellene, csak ezt a pálinkásbutik hangot küszöböljétek ki az ugys kufárok csarnokává sülyedt nemzeti képviselet templomából és legalább a külszin megóvásáért, a példaadásokért igyekeztek, ha tudtok, szavaitokban, az érintkezésben művelt urakhoz, magyar tekintetes urakhoz illőleg viselkedni.

ifjabb Móricz Pál.

Országgyűlés.

Budapest, május 29.

Gróf Tisza István az ülés előtt fölkereste Justh Gyula elnököt és megkérte, hogy arra való tekintettel, miképpen Keglevich István temetése délután három órakor lesz, az ülést egy órakor zárja be. A Ház hozzájárult az elnöknek így hangzó indítványához.

Napirend előtt Zsilinszky István tett ösz-

kapaszkodik fel, rögtön lefordul. Most megfogja szájával a fa törött végét s elkezd huzni. A fa megmordul.

Ekkor dördült el lövésem. Jó lövés volt. A füle tövére érte. Oda fordult felém, de már az első felét nem bírta, csak egészséges hátsó lába rugdosta a földet. Mar hangot sem adott. A kegyelemlovás után meg sem moczczant többé.

— No, most már feljöhet, aki ott van, — szólók a fehérségnek.

Nemsokára egy szép tót leány áll mellettem. Igaz, hogy halálsápadt volt, de azért szép volt. Hát még milyen szép lett aztán, mikor visszatért arczára az élet színe!

Elmondta, hogy a másik faluba való, itt kerestek gombát, mikor feléjük szuladt a vad, melyet valami ügyetlen vadászok szalajthattak el valahol a tulsó hegyoldalon.

— Kivel sétáltál?

— Hat a Misóval, — feleli pirulva.

— De hisz itt nem szoktak gombát keresni.

— Nem akartuk, hogy együtt lássanak bennünket,

— Hja, vagy ugy! Aztán hol az a Misó?

szeférhetetlenségi bejelentést Perczel Dezső ellen, aki királyi kegyelemből nyugdíj czimén kegydíjat huz. Áttették az ügyet az össze férhetlenségi bizottsághoz.

A magyar autonóm vámtarifa.

Rubinek Gyula: Aláírja, amit gróf Károlyi Sandor mondott: nem lehet az önálló vámterületre átmenni, ha a gazdák dolgát szívünkön nem viseljük. Kívánja a mezőgazdasági érdekképviselet szervezését, továbbá a mezőgazdasági szakoktatás reformját, hogy a legnagyobb és legkisebb ember egyaránt haladjon és szakismeretesen tökéletesedjék. Evtizedek óta csak egyben tökéletesedett a kisgazda, azzal, hogy nem fakével, hanem vasekével szánt. Szükséges a gabona-pekuláció megrendszabályozása is. A védvamos-rendszer életkérdés. A Széll Kőrber vámtarifa kedvez a gazdatársadalomnak, a mely a már így kilátásba helyezett előnyökről nem szívesen mond le. Szól különleges viszonyunkról Ausztriával, annak gazdasági részéről. Ha mi azt a biztosítékot kapjuk Ausztriától, hogy nyersterményeink vámentesen mehetnek be a határon, ez még nem elég, nekünk garancia kell arra, hogy ezt a kedvezményt nem adja meg a Balkans és tengerentuli államoknak. Nem hiszi, hogy hogy az e megoldás, melyet Kossuth tegnap jelzett, megvalósulhasson, mert Ausztriával új tárgyalásokba bocsátkozunk s azokat 1906 márcziusáig befejezni szinte lehetetlen. Ő azért járul hozzá Kossuth határozati javaslatához, mert szükséges keresni a közös érintkezési pontokat.

Szabó Kálmán: Elfogadja Kossuth Ferencz indítványát egészben és részleteiben, mert sohasem voltunk olyan közel a gazdasági önállósághoz, mint ma. Ugy gazdasági, mint katonai téren meg kell követelni a nemzetnek törvényben biztosított jogait. (Helyeslés.) A magyar agrár érdekek szem előtt tartása elengedhetetlen. A magyar föld jövedelmének héttized részét külföldi tőkepenzesek élvezik. A magyar paraszt évente napszámból legfőlebb kilenczven forintot keres. A mostani

— Itt lesz ő is valahol — s kutatva nézett szét. De jött is már. Hórihorgas nagy legény volt. Kurta fejsze a kezében.

— No te szép legény vagy — támad rá a megmentett kis galamb. — Elfutni, itt hagyni engem a bajban, alig hogy meg esküdött, hogy az életét adná értem! Pfuj! Ide ne merj jönni. Takarodj innen.

Szégyenkezve fordult vissza a legény a sűrűbe. Csak most kezdett nekem hálálkodni megmentéseért. Még azt is mondta, hogy holtomig szolgálni fog. Eljön velem.

— De azt már ne tedd, hugám, mondok, — majd adna nekem a feleségem, ha ilyen vadat vinnék haza az erdei sétáról! Eredj csak szépen haza.

Elszomorodott.

— Hej! Misó, Misó, — kiabált egyszer csak — várj, nem merek egyedül menni.

— Hopp! — hangzik Misó felelete az erdőből. Repül felé a lány.

Ilyen a fehérség!

A lelőtt disznónak százötvenkét kiló lett a tiszta husa. Szép példány volt.

viszony Ausztriával lehetetlen dolog, mert minden tíz évben fenekestül felfordul a gazdasági állapot és hat-hét évig veszekedünk, amíg valahogy meg tudunk egyezni.

Laehne Hugó: A miniszterelnök multja mindig szemben állott az agrár érdekekkel, most pedig egyszerre agráriusnak mutatja magát. Lehetetlen ebben czélnatot nem látni. A baloldalon mindig azt hangoztatták, hogy az önálló vámterület nem politikai, hanem gazdasági kérdés. Most pedig ők politikai kérdést csinálnak belőle. Tiszta taktikázásának nem hisz.

Utána Polónyi Géza akart beszélni, de az elnök a Ház beleegyezésével gróf Keglevich István temetésére való tekintettel a vita folytatását holnapra halasztotta.

Politikai hireink.

Budapest, május 30.

A képviselőházat feloszlatták.

Fejérváry Géza báró nem lesz miniszterelnök és nem a maga számára keres kabinetet, már félhivatalosan is beismerték, Fejérváry tényleg kabinetet alakít, de ebben a kabinetben ő nem lesz részes.

Most már megirhatjuk azt is, hogy Fejérváry igyekezete kudarczal végződött, nem tudott egy öklömnyi minisztert sem fogni. Ki volt ennek az oka, milyen czélokra akart a darabant-fővezér kabinetet szervezni, azt nem lehet tudni, de hogy egyetlen vállalkozó sem akadt, ez gyanussá teszi a dolgot. Bécsi tudósítónk erre vonatkozólag a következőket írja.

Itt azt beszélnek, hogy a korona tanácsosainak meghallgatása után arra határozta magát, hogy a képviselőházat újból feloszlattja és július hónapra kiírja a képviselőválasztásokat.

Ezt, ha csak lesetséges, a formák betartásával igyekszik megcsinálni. És pedig hivatalnok, vagy átmeneti miniszteriumot nevez ki, amely kizárólag választás céljára indemnitást kér. Ha megkapja, azonnal feloszlattja a Házat és az új választásokig csak folyó ügyeket végez és a választásokat készíti elő.

Választások után, az az kialakulás szerint, átadja helyét a vegleges minisztériumnak.

Bécsben azt hiszik, hogy csakis új választással lehet a 67-es eszmét szolgáló pártot megmenteni és az új választással a 67-es eszmének győzelmét szerezni, mert a függetlenségi párt multkor elért győzelmét csak merő véletlenségnek tekintik, mely megismétlődni nem fog.

Hogy azonban Fejérváry báró megbízása eredménynyel nem járt, a mostani kabinetet akarják új miniszterelnökkel megfejteni és ezzel a miniszteriummal óhajtják a leirt tervet végrehajtani.

Jó czipők csakis KRAUSZ MÓR czipő üzletében

Főter 34., a posta tőszomszédságában. Mérték utáni megrendelések elfogadtnak. Saját készítmény, mégis olcsóbb bármely gyárinál.

Új választások exlexben.

Egy függetlenségi párt, képviselő erre a tervre azt a megjegyzést tette, hogy a Házát ugyan feloszthatják és új választásokat is rendezhetnek, de csakis exlexben, mert indemnitás csak alkotmányos alapon a többségből került kormánynak szavaznak meg.

Tisza és Fejérváry Bécsben.

Mint tudósítónk jelenti, Tisza István gróf ma este, Fejérváry Géza báró kíséretében Bécsbe utazik.

Városi közigazgatásunk.**Beszélő számok.**

VIII.

Az egyházak és iskolák.

Ezen a czimen 18867 korona 94 fill bevétellel szemben 220784 korona 67 fillér kiadás szerepel. Tekintélyes összeg, különösen, ha tekintetbe veszi az ember, hogy ingyen fát is ad a város, aminek az értéke szintén tekintélyes összegekre rug.

Vannak azonban felesleges kiadások is. Igy: mért fizet 420 koronát a város a német nyelv tanításért? Ne tanítsák.

Városi rendőrség.

Ezen a czimen 8035 korona 6 fillér a bevétel, ebből 3510 korona a vendéglősöktől és kávéosztól szedett rendőrfelügyeleti díj, ami aránytalanul nagy teher a zárórával is megnyomoritott és százfélé adóval nyuzott polgárokra. Más városokban nem szednek ilyen díjat. A magánházaknál való bormérések felügyeleti díjában 3470 korona a bevétel. Mint értesültem, a vendéglősök ipartársulata a rendőrdíj eltörlését fogja kérni és az elől nem térhet ki a város, amelynek szintén van depója.

Feltűnően csekély összeg folyt be a bírságpénzekből; csak 274 korona 76 fillér. A közegészség, közrendészeti, állatgészségügyi és mezőrendőri kihágások óriási tömeget tekintve ez a csekély bírság a semmivel egyenlő, még ha azt tekintjük is, hogy a várost kis részben illeti meg az. Még akkor is kevés ez az összeg olyan városban, ahol éveken át *dögsértésekkel etették a nagyérdemű közönséget, ahol a piaci családok napirendben vannak, ahol semmi téren nincs rend.*

Ezzel szemben a kiadás 211.308 korona 28 fillér volt a rendőrségre. Nagyon tekintélyes kiadás ez azon nagy semmiért, amit ezzel szemben a város adózó közönsége kap.

Pedig a kiadás e czimen emelkedni fog, hiszen 30 emberrel akarják szaporítani a rendőrlégénység számát. Már a közgyűlés meg is szavazta a létszámfelemlést. A fizetéseket is rendezni kell az egész vonalon ami legalább is 30000 korona évi kiadási többletet jelent. *Hol lesz ennek a fedezete, ha a tanács a közjövödelmek fokozására képtelen?* Talán a pótdó emelésében?

Itt van az ideje, hogy a szétszórt rendőrségi hivatalokat központosítsa a város, mert a mostani, valóban botrányos állapot tarthatatlan. A rendőrség mai állapota türethetetlen. Be kell szüntetni a kis királyosdi rendszert, amely különben megnehezítette az ügykezelést, az ellenőrzést és felügyeletet, megdrágította és megbénította a szervezetet.

Lomha, nehézkes a mostani szervezet.

Fejtelenség az egész vonalon. Hat iktatót vezetnek, hat irattárt, holott elég lenne egy is. Pénzt kezel a rendőrségen legalább husz ember, ami szintén türethetetlen. *Ennek a következménye volt a sok suskus és szabálytalanság.* Ezért is volt oly silány az ellenőrzés.

Be kell szüntetni a felesleges állásokat, amelyeknek száma rengeteg. Be kell szüntetni a kerületi kapitányságokat, a mezőrendőrséget, a különálló bünyügyi osztályt. Egyesíteni kell valamennyit.

Untig elegendő három-négy alkapitány (ném is kapitányi, mert a törvény olyat nem ösmer, csak az ósdi debreczeni szabályrendelet.) Főlöszleg a lovasrendőr biztosi állás is, aki — igazán érthetetlen — mért visel sarkantyut? Bátran be lehet szüntetni a biztosi állások közül is négyet, elvégzi a munkát a többi is — nagyobb fizetésért.

Nem seregnyi sok, csak jobban fizetett, tanultabb rendőrökre van szükség — és jobb beosztásra. Szóval lehet a bajon segíteni, csak nem kell visszariadni az alapos újjászervezés munkájától.

Szervező bizottsági ülés. A város szervező bizottsága ma szerdán délután 3 órakor tart ülést, amelyen a fizetésrendezésre vonatkozó javaslatot tárgyalják.

Jog és pénzügyi bizottsági ülés. A város jog- és pénzügyi bizottsága kedden délután tartott ülést Vecsey Imre főjegyző elnöklété alatt. Jelen voltak Magos György főügyész, Roncsik Lajos főszámvevő, Varga Károly jegyző, Balkányi Miklós, ifjú Schwartz Vilmos, dr. Tüdös János és Márton Imre bizottsági tagok. A zárószámadás tárgyalását befejezték.

Gazdasági bizottsági ülés. A város gazdasági bizottsága kedden délután Király Gyula tanácsnok elnöklété alatt ülést tartott. Jelen voltak: Váczy János, Horváth István, Harangi Sándor, Boldog István, Gereby Pál, Szentesi János, Zöld Mihály, ifjú Kertész István, Szűcs István, Zöld János, Alföldy József, Debreczeni Lajos, Udvarhelyi Géza városgazda és dr. Tóby Elek jegyző. A tiszavidéki mezőgazdák szövetségénél 20 darab 100 koronás részvény jegyzését határozták el, azután letárgyalták a zárszámadást.

Mi az ujság?

A király és a magyar nyelv. Az imént befejezett brucki hadgyakorlatokról visszatért katonatisztek körében föltűnő körülmény gyanánt beszélnek róla, hogy ő felsége a király, amikor a gyakorlatok befejeztével a tisztikarral szokás szerint észrevételeit közölte, előbb a hadsereg szolgálati nyelvén, tehát németül fejezte ki véleményét s nyomban utána ugyanazt magyar nyelven is elmondotta. Még pedig az ismétlődő alkalomkor mindig hasonló képen németül és magyarul adta elő ítéletét, úgy hogy azt senki sem tulajdonította véletlennek. Ugyancsak katonai körökből vesszük azt a hirt, hogy a felsőbb tiszti körökben ő felségének a hasonló nagyobb gyakorlatokban való részvételét utolsónak tekintik. Egyik előkelő katonatiszt ezt alantás tisztjeinek barátságos beszélge-

tés között egyenesen meg is mondotta. A király személyéhez való ragaszkodás megható bizonyítéka volt, hogy az illető magasabb tisztt szeméből, amikor ezeket mondotta, könnyek törtek elő.

Gyilkosság kloroformmal. New-Yorkban különös bűnpert tárgyaltak nemrégiben. Egy ügyvédet azzal vádolták, hogy hamisított végrendelet segítségével öt millió dollár birtokába igyekezett jutni. A milliók tulajdonosát előbb megölte. Amikor az áldozat aludt, a szája elé tartott egy kloroformban áztatott zsebkendőt, melyet el nem távolított mindaddig, míg a halál be nem állott. A pör tárgyalása során az ügyvéd szolgálja azt vallotta, hogy végignézte a halálos kloroformozást. Aztán pedig tanuja volt annak is, hogy a gyilkos a kloroformos zsebkendőt bedobta a kályhába, ahol robbanásszerű zaj mellett azonnal elhamvadt. Az esküdtek e vallomás alapján az ügyvédet vétkesnek mondták, a bíróság pedig halálra ítélte. Az ügyvédnek nagynehezen elérnie sikerült, hogy a bíróság belemenjen a pörújításba. Szakértők segítségével, akik az elítéltnak rendelkezésre bocsátottak, kísérletekkel bebizonyította, hogy alvó emberek azonnal felébrednek, mielőtt valaki kloroformot vizs közvetlen közelségükbe. Azt is bebizonyították, hogy kloroformban áztatott zsebkendő csak igen lassan hamvad el a tűzben. Így tehát valószínű, hogy azoknak a kísérleteknek eredményei a megújított per tárgyalásán meg fogják menteni a vádlott életét.

Egyházak és iskolák.

Vizsgák a Svetits-intézetben. A mi asszonyunkról nevezett szegény iskola-növérk vezetéke alatt álló debreczeni Svetits-intézetben június hó 1-én, áldozócsütörtökön az összes osztályok növendékeinek nyilvános ének- és zene-vizsgálata két csoportban tartatik meg.

Tornafünnep a Svetits-intézetben. A debreczeni Svetits-intézet polgári és tanítónképző-intézeti növendékei június hó 2-án, pénteken d. u. 5 órakor nyilvános tornafünnepélyt rendeznek, mely egyuttal tornavizsgálat. Sorrend: I. ső polgári osztály. Tanítónő: Mária Konráda iskolánövér. Fordulatok, kar-, váll- és törzsgyakorlatok. II. ik polgári osztály. Tanítónő: Mária Aróna iskolánövér. Összetett kar- és törzsgyakorlatok botokkal. Labdajáték. Tanítónképzői tanfolyamok: Tanítónő: Eiler Erzsé kisasszony, I. tanfolyam. Összetett gyakorlatok súlyzókkal; kötélugrás. Szabadgyakorlatok nemzetiszintű lobogókkal. II. tanfolyam. Összetett gyakorlatok botokkal. III. tanfolyam. Csukló- és kargyakorlatok buzogányokkal és szabadgyakorlatok csörgőkkel. Rendgyakorlatok. IV. tanfolyam. Összetett gyakorlatok kettős buzogányokkal.

Ne poszolime. A kondorosi ág. hitv. ev. egyház kebelében működő lelkes hazafiak már régóta azon buzgólkodnak, hogy az nyházi életben a magyar szellem és a magyar nyelv kerüljön diadalra. Eme dicserotes törekvésük megvalósítása céljából a folyó hó 14-én tartott közgyűlésen tettek — már nem első — kísérletet, indítványozván, hogy legalább minden harmadik vasárnapon magyar nyelvű isteni tisztelet tartassék; a gyűlésen megjelent szarvasi származásu egyháztagek azonban hallani sem akartak a magyar nyelvű ujtásról s noha úgy Keviczki László lelkész, mint Haviár Gyula dr. felügyelő lelkes szavakkal igyekeztek a ma-

Üzletáthelyezés miatt

a legújabb tavaszi újdonságok, női és gyermek felöltőkben, nap- és esőernyők, blouzok, alsó szoknyák (juponok), gyermek ruhák stb. míg a készlet tart. mesés olcsó áron kaphatók **Darvas Testvérek** női- és gyermek felöltők aruházában Debreczen, a Hungaria mellett. **Az üzletáthelyiség kiadó.**

kacsodókra hatni, az indítvány mégis meg bukott. A magyar nyelvű isteni tiszteletek behozatalát ellenző egyháztagok óriási zajjal fogadták a hazafias indítvány előterjesztését, felhangzott az emlékeztetés „*nedáme*” és „*ne pozvolime*,” mire az elnökség a gyűlést határozat hozatal nélkül berekesztette. Három hét múlva újabb gyűlés lesz e tárgyban s az egyház vezetői remélik, hogy addig sikerül nekik okos szóval a magyar nyelv jogát elismertetni azokkal is, akik nem is pánszlávizmusból, hanem a megszo- kás folyán nem akarnak a változásba bele- nyugodni.

UJDONSÁGOK.

Pártold a magyar ipart!

— Figyelmeztetés a városi tanácsnak. —

Tanulságos az a beadvány, melyet a városi tanácshoz, intézett a magyar gyár- iparosok egységes szövetségének debreczeni fiókjá. A beadványt egész terjedelmében alább közöljük:

Tekintetes Tanács!

Múlt év folyamán beadványban for- dultunk a tekintetes Tanács elé az iránt, hogy az oly sokat hangoztatott és oly nehezen fejlődő magyar ipar támogatá- sához saját háztartásán belül városunk tetleg hozzájáruljon.

Előadtuk ekkor, hogy nem ünnepélyes kijelentést, nem iparpártolási határozatot kérünk, mert hiszen ilyenekben annyira bővelkedünk, hogy ha a magyar ipar sorsa ezeken megfordulhatna, akkor már boldog ország volnánk.

Arra kértük ezért főképpen a nemes város törvényhatóságát, hogy meghozandó s reánk nézve kedvező határozatát kö- zegeivel megtartatni sziveskedjék, mert ösmerve a megajánlás és a kivétel közötti nagy távolságot — félünk kellett attól, — hogy a Tekintetes Tanácsnak s a köz- gyűlésnek nemes elhatározását közgei- nek indolentiája meddővé teszi.

Ezen aggodalmunk — sajnos hamar meg is valósult. Városunk törvényhatósága 124/7332—1904. bkgy. sz. határozatával egyhangulag kimondotta, hogy „*Debrecen város mindentéle ipari szükségletének beszerzésénél kizárólag csak magyar iparterméket fog vásárolni*” s ıme, mi- dőn most a város közkórháza részére szemet akar beszerezni, a kórházi bizott- ság 1905. sz. hirdetménye szerint egye- nesen kizárja, bojkottálja a magyar sze- net, a mennyiben kimondja, hogy csak is porosz szén szállítható.

Nem csak azt tette meg, tehát a t. kórházi bizottság, hogy a magyar ipar- cikket mellőzve külföldit vásárol s ezzel a törvényhatóság, egyenes utasítását meg- szegi, — de még a lehetőségét is ki- zárta annak, hogy magyar iparter- mék nyerhesse el a szállítást holott tudvalevőleg a fűtés terén a magyar szén kiállja a versenyt bármely ter- mékkel. A magyar iparnak s egyben vá- rosunk ismert hazafias érzésének ezen megsértése ellen a tekintetes Tanácstól kérjük az orvoslást.

Hivatkozunk arra, hogy a közgyűlés fenti számú határozatában a tekintete- tanácsot bizza meg azzal, hogy a hatá- rozat megtartását ellenőrizze s miután meggyőződésünk szerint a tekintetes T- nács nem fogja túrni a Törvényhatósá- g, határozatának ezen negligálását, tisztelet- tel folyamodunk:

Méltóztassék sürgősen intézkedni az iránt, hogy a kórházi bizottság árlejtési hirdetménye megsemmisíttessék és a tör- vényhatóság határozatának megfelelő, oly hirdetmény bocsáttassék ki, mely szerint a szállítandó szén csakis magyar szén lehet.

Becses határozatokról méltóztassék ben- nünket értesíteni. A magyar gyárparosok országos szövetsége.

Debreczeni fiókjá nevében: Szántó Győző elnök, Kemény Viktor jegyző.

Megörült az Isten házában.

Az oltár előtt örvengött.

Vallási rajongásban szenvedett már régebb idő óta *Bárány Istvánné* Mar- gera Anna 40 éves r. kath. asszony. Folyton a templomot járta és még otthon is mindig imádságokat morzsolt.

Az utóbbi időben a környezete is észrevette, hogy a szerencsétlen asz- szony folyton csak a tulvilággal van eltelve és valóságos rabja a vallási fanatizmusnak.

Kedden délután is elment a szent Anna utcái róm. kath. templomba. Az oltár előtt letérdelt és buzgón imád- kozott. Hangos zokogását hallották má- sok is, de senkinek sem tűnt fel, mert az a fanatikus hitek közt nem ritka eset.

— Végy magadhoz jószágos isten — kiáltott föl hirtelen és az oltár lép- csőjére ugrott. Megyek, megyek égi vi- lágosság!

Az arcát elfödte kezeivel és sirni, majd dühöngeni kezdett.

Nagy nehezen tudták csak kivinni az isten házából. A szerencsétlen nő, amint az orvosi vizsgálat megállapította, megörült. A közkórházba szállították.

Két öngyilkosság.

Két ember felakasztotta magát.

Az öngyilkosok évadja a május. Ked- den két ember is elhajtotta magát az éle- tet. Mind a kettő önakasztás után vált meg az életől.

Az első öngyilkos *Kovács István* banki gazda, aki életun-ságból akasztotta fel ma- gát banki tányáján. A 60 éves ember bete- ges volt és ez utáltatta meg vele az életet. Mire a környezete észre vette, már meghalt. Beszállították holttestét a közkórházba.

Ugyancsak önakasztás utján vált meg az életől *Molnár Ferencz* 43 éves, nős csizmadia nester is. A szegénysége kergette a halálba. A nagyerdőre ment ki és ott kö- vette el az öngyilkosságot. A 7. huszárezred egyik tisztje látta meg és levágta, de már akkorra meghalt. Beszállították a kórházba.

Nem mulasztjuk el ez alkalomból meg- említeni, hogy a városnak csupán egyetlen koporsója van, az is ronda piszkos, tele vérfoltokkal és testi hulladékokkal. Ha va- lahol öngyilkosság vagy halálos szerencsét- lenség történik, mindig ugyanazon kopor- sóba teszik. Ha egyszerre, mint ma is, két haláleset történik, órákig kell várni a kopor- sóra. Kedden is csak az esti órákban tud- tak beszélni a szerencsétlen csizmadia holttestét, amely órákig hevert az erdőn. A hullát belepték a legyek, amelyek a hulla- megsejlesztést ferjesztik.

Türhetetlen állapot ez. Valóságos szé- gyene Debreczen városának.

— **Személyi hir.** Gróf Dégenfeld József egyházkerületi főgondnok, főrendi- házi tag, Nagyváradon időzött.

— **Hírek a Csokonai-kiállításról.** Hétfőn és kedden élénk látogatásnak örvend- tett a kiállítás. Az ev. ref. népiskolák — Nagy Károly, Herczeg János és Szentjóni László tanító urak, Zong Julia, Gurka Julia, Kanizsay Endréné és Szatmári Julia — az orthodox izr. és az izr. növendékek tanerőik vezetése mellett; a Svetis-lobány- nevelőintézet Eiler Erzsike kisasszonyával, azután a Dóczy ev. ref. internátus 50 nő- vendéke Jenny Eiza, Mayer Margit és Rácz Erzsike vezetése mellett. A polgári iskolai és kereskedelmi női tanfolyam hallgatói, a róm. kath. fiúiskolai növendékek Tóth László és Piribauer tanítókkal csoportosan jelentek meg, ezenkívül egyesek is mind tömegeseb- ben látogatják a kiállítást. A kiállítási bi- zottságot szép erkölcsi elismerés érte a közoktatási kormány részéről; a mennyiben Berzeviczy Albert kultuszminiszter tegnap következő sürgőnyt intézte a kiállítás elnö- kéhez: „*Komlóssy Arthur Csokonai-kiál- lítás elnöke Debreczen. Kiállítás javára 500 korona segélyt engedélyeztem, Ber- zevicz. Nagy lett az öröm e felett az intézőségben, mert most már körülbelől biztosítva van a kiállítás a deficit felől, a mennyiben a dologi kiadások a napi bevéte- lekkel fedezve lesznek a miniszteri segély pedig a rendkívül költséges fakszimilék be- szerzésére lesz fordítható. A még hátralevő napok alatt igyekezzék mindenki megtekin- teni a tanulságos szép kiállítást, melyre büszke lehet a Csokonai-kör és Debreczen városa egyaránt. — A kiállítás naponként nyitva van délelőtt 10 órától egyfolytában délután 5 óráig. Belépti díj személyenként 20 fillér, testületek tagjai, tanulók, és gyer- mekek 10 fillér; katalógus 6 fillér.*

— **Miniszteri köszönet.** A vallás és közoktatásügyi miniszter Lám Sándorné debreczeni urnőnek köszönetét nyilvánította, hogy a nagykarolyi főgimnázium segítő egye- sületének 200 koronát adományozott.

— **Az ipar-kiállítás.** A szalmafonó- kiállítás a kamara iparmúzeumában tegnap is nagyon élénk látogatottságnak örvendett és a vásárlás csaknem megközelítette az első nap eredményét. Mára a kamara ismét kiegészíti a kiállítás megcsappant mezőit, különösen szép kosárcák, női és férfi kala- pok, szalma-csecsebecsék kerülnek elő a fentartott anyagból. Aki még nem látta a kiállítást, ne mulassa el megnézni, mert holnap este végleg be fog az zárulni.

— **Eredeti kéziratok.** A kollé- giumi nagy könyvtár kezelő könyv- tárosa érdekes gondolatot akar ke- resztülvinni ebben az esztendőben. Összegyűjti és összegyűjteti a mai Magyarország legjelesebb íróinak és költőinek kéziratait az öreg kollégium fiatalodó könyvtára számára, hogy a látogató közönség is egy csoportban lássa a magyar műveltség első zászló- vivőinek kezevonását. Száz esztendő- mulva pedig, a régiség becsesebbítő jegyével, mindinkább nő az így egybe- gyűjtött kéziratok értéke s talán uni- kumokat őriz meg az utókor számára. Ezuton is kéri a könyvtár mindazokat,

Szolyvai és Luhi Erzsébet

gyógyvizek elsőrangú szaktekintélyek szerint felülmúlják a krondorfi és glessshüblí külföldi forrásokat. Sokkal olcsóbbak is. Feltűnő gyógyhatá- sal alkalmaztatnak: köszvény, vese, hólyag, gyomor, torok, tüdő és gégehajók esetén. Elsőrangú élvezeti és borvizek. — Megrendelhetők az uradalmi forrás bérleténél Szolyván (Bereg.) Kaphatók minden jobb fűszerüzletben és vendéglőben. Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

akiknek birtokában jeles magyar írók, költők kézírata lappang, hogy a nemes ügy érdekében sziveskedjenek azokat a kollegiumi könyvtár kéziratgyűjteményének ajándékozni. Különösen a Kölcsey család tenne jót, ha a nála még meglevő, mindinkább szétkallódó eredeti Kölcsey kéziratokat odaadná annak a kollegiumnak, mely a nagy költőt nevelte. Ezzel tartoznak a Kölcsey emlékének is. — Eddig Juhász Gyula budapesti tanárjelölt küldött igen értékes gyűjteményt: Beöthy Zsolt, Endrődi Sándor, Ábrányi Emil, Bartók Lajos, báró Podmaniczky Frigyes, Törs Kálmán stb. kézírataiból. Gulyás József szintén pesti tanárjelölt pedig Szabolcskának egy eredeti levét ajándékozta a nagy könyvtár számára. Az igazgatóság ez uton is hálás köszönetét fejezi ki mindkettőjüknek.

— **Az ötvös-tanfolyam** 30 hallgatója öt társ kíséretében tanulmányutra kelnek Budapestről. Megtekintik a nagybányai kohót és a bányákat, visszajövet pedig június 3-án kiszállnak Debreczenben és megtekinik a város nevezetességeit.

— **Fűszer üzletek bezárása áldozó csütörtökön.** A helybeli fűszerkereskedők közös határozatot hoztak, hogy üzleteiket június 1-én az áldozó csütörtök ünnepe és június 22-én Urnapja alkalmából déli 1 órától kezdve egész délután zárva fogják tartani, figyelmeztetjük tehát a vásárló közönséget, hogy szükségleteiket ideje korán fedezni igyekezzenek.

— **Halálozások.** Meghaltak: Szatmári István ev. ref. 41 éves, Kóbor Kornél r. kath. 26 éves, Barta Istvánné szül. Kise Mária ev. ref. 36 éves, Bajnai Imréné szül. Toth Borbála r. kath. 63 éves, K. Nagy Péter gör. kat. 60 éves.

— **Tisztújító közgyűlés a kuglizóban.** A debreczeni pénzügyi tisztviselők népszerű kuglizó egyesülete, mely egyik legkedvesebb találkozóhelye Debreczen urainak, f. hó 30-án tartotta meg évi rendes közgyűlését. A közgyűlés a múlt évi számadásokat elfogadta, Vetéssy Béla gazdának és Szücs János pénztárnoknak, a köszönetnyilvánítás mellett a felmentvényt megadta, azután a tisztújítást tartották meg. Az egyesület elnökevé Fauszt Elek királyi tanácsos pénzügyigazgatót, tiszteletbeli alelnökül Dalmay Kálmánt választották meg. Megválasztottak, mint tisztviselők: Oláh Károly alelnök, Hutfész Kázmér alelnök, Váczy János bátyánk, mint atyamester, Nagy József p. ü. titkár főjegyző, Rásó István főispáni titkár aljegyző, Szücs János pénztárnok, Vetéssy Béla gazda, Solcz Lajos gazdahelyettes, dr. Magoss György ügyész, Komlóssy Miklós számvizsgáló, Huber Ferencz számvizsgáló, p. ü. számellenőr; mint választmányi tagok: Bartha Ferencz, Molnár Mihály, Székely Ferencz, Deogárió László, Magyarossy Ferencz, Lenchés István, Orosz Lajos, Balás Ödön, Sepsy Kálmán,

Fényes Gyula, Tamássy Béla, Sepsy Dezső, Csath Zsigmond, Dávidházy Sándor, Simonffy István, dr. Sz. Nagy Kálmán, Oláh Imre, Fodor József, Orosz Sándor, Géresi Kálmán, dr. Borbély Imre, Dalmy Kálmán, Kecskés p. ü. tisztviselő, Kun Mihály; mint választmányi póttagok: Puskás Károly, Darvay Rezső, Horváth József, Gedeon Béla, Gácsér József, Nerhaft Kristóf.

— **Bucsuösszejövetel a Bocskayban.** Az üzletvezető-ég Titkársága kedélyes összejövetelben búcsúzott egyik, Munkácsra távozó rokonszenves kartársától, Valkovszky Jánostól. A színhely a Coelesta-lak volt, melynek vendégszerető gazdája, Motesiczky osztályfőnök látta el a társaságot, közte dr. Bacsinszky üzletvezető, Török, Mady főellenőrök, Kállay, Alber, Deseő ellenőrök, dr. Dzurilla, dr. Vattay, dr. Frater fogalmazók stb. A pompás Bocskay zöld szilványi és az emelt hangulatban szellemes tosztok hangzottak el és a társaság a késő éjjeli órákban vált el.

— **Új debreczeni találmány.** A háztartási éle ben fontos szerepe van a seprűnek. — Tisztogatásra és néha más célra is jó (a gazdasszony kedélyétől függ) Leidenfrost Armin debreczeni kereskedő most a seprű összeállításának kiviteli módjában talált ki valami újitani valót. Készített ugyanis egy vascipetet, amely 100 kg. erővel szoritja a seprűkeféket és a nyelet. Ekként elérhető, hogy a seprű szálak nem hullanak ki és a takaréskodás. Mert egy seprűbetéttel valamint nyéllal együtt a kapos 60 fillérbe kerül és minden további betét 16 fillér. Eddig pedig minden egyes seprű 60 fillér volt. Egyes vételknél tehát a gazdasszony 44 fillért takarít meg.

— **A debreczeni zenede** első osztályú növendékei haladásának bemutatása végett 1905. évi június hó 4-én vasárnap magyar zeneszerzők műveiből összeállított műsorral hangversenyt rendez, melynek műsora a következő: 1. Jámbor Jenő 45 mü. 1., 4. sz. Régi magyar dalok és táncok. Zongorán 4 kézre. Előadják Konrad Irén (Zongora tanszak középtf. VI. o. és Kiss Jolán (IV. o.) Tanár: Füredi Samu. 2. Kányi Ernő. 89 mü. Romance hongroise. Elődjá Nagel Zoltán (Hegedű tanszak középtf. V. o.) Tanár: Füredi József. 3. Gaál Ferencz 104 mü. Magyar rhapsodia. Elődjá: Simonffy Lóna (Zongora tanszak középtf. VI. o.) Tanár: V. Domaniczky M. 4. B. Eötvös József. Vár és kunyhó. Szavalja: Rózsa Iona (Szavaltati tanfolyam.) Tanár: Balogh Zsigmondné. 5. Kéler Béla. 134 mü. 1. sz. Alföldi bucsuhangok. Elődjá: Csanak Mariska (Hegedű tanszak középtf. V. o.) Tanár: Füredi József. 6. B och József. 7 mü. 5 sz. Könyörgői Andante con moto. Elődjá: Pattmann Ida (Gordonka tanszak IV. o.) Tanár Füredi Samu. 7. Kirchner Elek vonós négyes. H. mol. Adagio. Adygio ma non troppo. Előadják Fábán Margit (hegedű), Csanak Mariska hegedű, Podolsky Margit mély hegedű és Fatterman Ida gordonka. Tanár Füredi József. 8. Major J. Gyula. 8. mü. Capriccio. Elődjá: Darvas Alice (Zongora tanszak középtf. VI. o.) Tanár: Brück Gyula 9. Hubay Jenő. Plevua nóta. Előadják: Fábán Margit (hegedű) tanszak kiművelési tf. I. o.) Tanár: Füredi József. 10. Jámbor Jenő. 24. mü. Zongora hármass. Előadják: Domaniczky Etelka (zongor), Fábán Margit (hegedű) és Hajdu István (gordonka). Tanár: Füredi József. 11. Liszt Ferencz. II. Magyar rhapsodia.

Két zongorán 4 kézre. Előadják: Balla Gizella (Zongora tanszak kiművelési tanf. II. o.) és Eggmann Margit (Zong. tsz. közép tf. VI.) Tanár: W. Domaniczky M. Helyvárak: az 5 első székben ülőhely ára 50 fillér, a többi sorokban számozatlan ülőhely, valamint az állóhely ára 50 fill. E csekély díj a rend fontartása s czélszerűség szempontjából véteik s a bevétel a tanári segélyalap javára fordittatik. Pénztárnvítés 6 órákor. — Kezdeté 7 és fél órákor pontban.

— **Elhunyt debreczeni polgár.**

Ifjabb Bányay István debreczeni polgár kora halálát már jelentettük és most itt részvétel közöljük a család által kiadott gyászjelentést: A. B. F. R. A. Mely fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, felejtethetetlen jó férj, gondos édesapa, szerető fiu, szerető vő és hű testvér, sógor, nagyhácsi és jó rokon néhai polgár ifj. Bányai István Debreczen sz. kir. város bizottsági tagjának, az ev. ref. egyház presbiterének, a debreczeni gazdasági egyesület alelnökének f. hó 28-án este 9 órákor, életének 51 ik, boldog házasságának 28 ik évében, Budapesten 3 heti súlyos szenvedés után történt csendes elhunytát. Kedves halottunk földi részei hazaszállítván s folyó hó 31-én, szerdán délután 3 órákor fognak, a ref. egyház szerartása szerint. Hatvan-utca 27 ik számú házuknál, a Nagytemplomban tartandó gyászszertartás után a Kossuth-utcai temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztelettel rokonainkat, ismerőseinket, az elhunytak jó barátait szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen, 1905. május 30-án. Béke poraira! Édes apja: Id. polgár Bányai István nejevel. Anyósa: özv. Harsányi Jánosné. Számos testvére gyermekeikkel s az egész rokonság. Bánatos özvegye: polgár ifj. Bányai Istvánné szül. Harsányi Erzsébet. Gyermeke: István, nejevel Heriag Gizellával s gyermekével Gizikével. Ilonka, férjével Neudart Richárd cs. és kir. főhadnagygyal. Erzsike. Temetést Gebauer K. temetkezési intézete rendezte.

— **Debreczeniek Kassán és Tát-rában.** A pünkösdi országos szövetségi tornaünnepet, melyen a debreczeni tornaegylet is részt vesz, több kirándulással kapcsolja össze a rendezőség. (Agpteleki barlang. Ránk, szadellői és áji völgy, Magas Tát-ra). A debreczeni csapat a Tát-rába indul és pedig a többiaktól függetlenül saját rendezése mellett. Pünkösdi hétfőjén lesz a tárai kirándulás Tát-rfürdőre, a Tarpataki vízesésekhez és az Ót tóhoz; le Tát-ralom-niczra. A kassai egylet a bejelentési határidőt meghosszabbította s így a részt venni óhajtó egyleti tagok még később péntekig jelentkezhetnek Horvay Róbert egyleti alelnökkel, aki egyuttal arra kéri a tagokat, hogy mindeneste járjanak el a sporttérra a szabadgyakorlatokhoz. Részvételi díj 17 kor. Indulás június 10-én d. u. fél ötkor, visszakerkezés 13-án reggel 8 kor. Nők is részt vehetnek a kirándulásban.

— **Filléregyleti nyári mulatság.**

A fillér-egylet június 1-én, áldozócsütörtökön tartandó nyári mulatsága sikerének érdekében mindent elkövet s vállvetve buzgólkodik az egylet választmánya és a tornakör tagjaiból alakult agilis rendezőség. Ugyan hogyan lenne meg a teljes siker, mikor a város intelligentiája úgy kellő anyagi, mint erkölcsi támogatásával készül a jótékony célú szolgáltni s a kedélyesnek ígérkező mulatságra. Amint halljuk a felszolgáló hölgyek meghívását már befejezték, kiknek kedves sürgősforgása csak élénkíteni fogja a teljesen családias jellegű júniálist. A közönség

Hallotta Ön??

Megvettük a Kiss Lajos csódtömegét és az üzlethelyiségéből az egész áruraktárt elszállítottuk. Az összes rőfös és rövidárúk melyek a csódtömegben voltak, valamint napernyők blousok, fehérműnek a volt László-féle helyiségben, üzletünk közvetlen közomségekben leltári becsértékben (félár.) kerülnek eladásra. Wallerstein Fülöp fiai.

kényelméről minden tekintetben gondoskodva lesz. Együttal ide iktatjuk még a rendezőség ismételt kérelmét, hogy a hölgyek a legegyszerűbb toilettben, urak pedig rendes ucezái ruhában sziveskedjenek megjelenni. A sporttéren a sátrak már készülnek. Lesz étel, ital, cukrász sátor, szalonna sütőhely, szélsátor. A tánczter különös gonddal készül.

— **Vasutasok műkedvelő előadása.** Az államvasutak debreczeni műhelyének munkásiból alakult műkedvelő társaság a „Margit Fürdő” dísztermében, az „Egyetértés” önképző dal és zeneegylet javára, tánczszal egybekötött „Műkedvelő előadást” rendez. Ez alkalommal színre kerül a P.ros bugyelláris. Csapreghy Ferenc darabja. Helyárak: I-ső rendű ülőhely: 2 korona; II-od rendű ülőhely: 1 kor. 60 fillér; III-ad rendű ülőhely: 1 kor. 20 fillér. Állóhely: 80 fillér. A tánczkedvelő ifjuság részére egy tánczjelvény ára 60 fillér. Az előadás kezdete pont fél 8 órakor.

— **Riadalom a vasutnál.** Az este 8 órakor a Nyiregyháza felé induló vonattal akarták illetőségi helyére elszállítani Bárány Istvánné nevű asszonyt, aki vallási rajongásában a debreczeni r. kath. templomban dühöngeni kezdett. A szerencsétlen nő a vonat indulása előtt kiugrott a kupéból és csak nagy nehezen tudták elfogni. Annyira dühöngött, hogy össze kellett kötözni. Az eset nagy izgalmat keltett az állomáson.

— **Köszönetnyilvánítás.** Megbódogult férjem nehaj Vinceze Bálint m. kir. posta és távirda szolgáló h. hó 29 én rendezett vég isztesség tételénél megjelent m. kir. posta és távirda hivatali tiszt urak, al tisztek és szolgálóknak s mindazon jó barát és ismerősöknek, kik férjem temetésén megjelenni sziveskedtek s részvétőkkel mély fájdalomukat enyhítették, valamint a *Konkordia* temetkezési intézet vezetőségének azon farradságot nem ismerő, pontos és lelkiismeretes kiszolgálásért, melylyel az összes megjelent rokonosság teljes meglegedését is kiérdemelte, mély köszönetet mond a rokonok nevében is a gyászoló család.

— **Mr. M. Rosa nyelviskolája**
Hogy mily üdvös és czélszerű volt városunk számára elvégre egy rendszeres nyelviskolát alapítani, annak legjobb bizonyítéka amaz általános érdeklődés, melylyel közönségünk e fiatal intézet iránt viseltetik. Daczára az aránylag előrehaladott ideyének, nap-nap után nő az idegen nyelveket tanulni akarók száma. Megvénült férfiak, ifju hölgyek, gyermekek szülők vállelve igyekeznek az intézet falai között az elmulasztottat pótolni. A legérdekesebb azonban ama kedves gyermekcsereg érdeklődése, mely edes ujjongással gyakorolja magát a fölötté érdekes tanmódszerrel előadott nyelvekben. A ki nem ismeri e módszert, el sem képzelheti, mint lehessen már gyermekkel is minden előtanulmány nélkül, pl. francziául diskurálni. Pedig Mr. M. Rose egy szót sem vált velük máskép, ha egyszer a leckeóra megkezdődött. Érdekes, hogy az eddig jelenkezettek 60 százaléka a német nyelvet óhajtja elsajátítani és csak 40 százaléka esik a franczia, illetőleg angol nyelvekre. Tegnap óta falragaszok is hirdetik a vállalat létezését. Az intézet kimerítő szabályzatait az igazgatóság (Simonffy utca 42. sz.) kívánatra ingyen és bérmentve küldi meg bárkinek.

— **Értesítés.** Szabó Lajost az egyesületünknek elfoglalt pénzbeszedői állása alól a mai napon felmentettük s helyette Zolnai Sándort alkalmazzuk, kit is a szükséges írásbeli felhatalmazással ellátunk. E körülményre ezaton van szerencsénk az egyesület igen tisztelt tagjai figyelmét felhívni. Debreczen 1905 máj. 30. A debreczeni tisztviselők önsegélyző egyesülete mint szövetkezett igazgatósága.

— **Hirtelen rosszul lett.** Traján Juliát már régebben szél érte. A kórházból a minap eresztették ki. Keddén délután a rendőrségen járt és nagyon rosszul lett. Hordágyon bevitték a kórházba.

— **Lopás.** Guró Lőrincz varga utca 20. sz. a. kufuró panaszt tett a rendőrségen, hogy a lakatos műhelyéből 110 koronát tartalmazó pénztárcáját ellopták. A nyomozás során sok gyanuok merült fel S. János segédje ellen, aki már lopásokért több szőr büntetett egyén. A gyanuokok alapján letartóztatták. Tagad.

— **Talált váltó.** Találtatott egy Sz. S. csendőr, F. S. és Sz. I. név aláírásokkal ellátott értékelt váltó, igazolt tulajdonosa átveheti a II-ik ker. rkapitányságnál Jeney Miklós rkapitány.

— **Cirkusz.** A Wilson cirkusz szombat este kezdte meg működését a vásártéren felállított nagy cirkuszban a közönség élénk érdeklődése mellett. A társulat igen ügyes tagokból áll s mutatványaiknak úgy új voltánál, mint kivitelénél fogva megérdemlik a közönség pártfogását. A társulat tagjai közül különösen az akrobata családot, a zenebő hűzőket s Belzebub az ördögök királyát és a kitünő Dummer Augustokat emelhetjük ki, mint a kik művészi fokon álló produkcióikkal szerezték a közönségnek élvezetes perczeket.

x **Mindent moshatóan ujjá aranyozhat a Mentze Henrik féle új aranyozóval, 1 üveg hozzávaló ecsettel 40 kr., 1.50 és 2.80 frt.**

x **Használja a híres Hajdusági pedrót.** Egy doboz 50 fillér. Kapható **Grossz Nagy Ferencz** gyógyszeresznál Debreczen, Kossuth-utca **Arany-egyszarvu gyógyszerter.**

TAVIRATOK.

Orosz-japán háboru.

London, május 30. Togo villám gyorsasággal támadta meg a kínai szorozon teljes sebességgel haladó orosz flottát. Szerencséje volt a japánoknak, hogy előzőleg sűrű köd támadta meg a tengert. Hirtelen eloszlott a köd s ekkor látták, hogy az orosz hajóhad közvetlen közelben van. Nyomban torpedó támadást intéztek a japánok, és az összes torpedóágyuk működésbe léptek s ezeknek borzasztó volt a hatása. Orel első osztályu csatahajó néhány pillanat alatt elsüllyedt. Ezt a hajót egyszerre két torpedó találta. A japánok most teljes erővel üldözik az orosz hajókat s csak miután teljesen megsemmisítette a balti flottát, fog Togo fényes diadalról jelentés tenni. Azt hiszik, hogy Rosdesztvenszkynek nem az egész hajóhada volt az, amely a japánokkal megütközött. Hajóhadának kisebbik részét Rosdesztvenszky más irányban küldte Vladivosztock felé, hogy legalább ezek a hajók jussanak épen Vladivosztockba.

Rosdesztvenszky is elsüllyedt.

London, május 30. A Daily Mail írja Washingtonból: Az államtanács táviratot kapott, hogy a Knias—Savarov parancsnoki

hajó, amelynek Rosdesztvenszky volt a parancsnoka, Rosdesztvenszkyvel együtt elsüllyedt, Rosdesztvenszky a tengerbe fullt.

Pétervár, máj. 30. Tegnapé ött délebben került nyilvánosságra a jelentés, hogy a koreai szorosban tengeri ütközet folyik. A lakosságot leirhatatlan izgatottság fogta el. A tengerészeti miniszterium előtt tizezernyi néptömeg gyülekezett a szivszakadva várta a híreket. S amikor megjött a hír, hogy Rosdesztvenszky flottája megsemmisült, einte nem akarták elhinni. Asszonyok, férfiak földre vetették magokat és ugyzokogtak, mondhatni őrjöngtek fájdalomokban a büszke flotta megsemmisülésén. Gyászba borult az egész város.

Az oroszok tengeri veressége.

Pétervár, május 30. Iszonyatos a rémullet és izgalom az egész városban a japánok tengeri győzelme miatt. A hajókon elsü yedtek hozzátartozói egész nap ostromolták a tengerészeti miniszteriumot. Washingtonból megerősítették a hírt, hogy Rosdesztvenszky zászlóshajójával együtt elsüllyedt.

Japán győzelem a szárazon.

London, május 30. A szárazföldön is nagy győzelmet arattak a japánok. Oyama előrenyomult seregével és nagy csatában tönkre verte *Kaulbars* seregét.

Japán békefeltételei.

London, május 30. Az újabb japáni győzelmek következtében a békefeltételek is *szigorubbakká lettek*. Az új békefeltételek rendkívül megalázók Oroszországra. Japán ma már nem is szabhat olyan feltételeket, mint három hónap előtt, sőt minél tovább fog tartani a háboru, Japán békefeltételei annál szigorubbak lesznek.

Keglevich István halálos párbaja.

Budapest, május 30.

A család gyásza.

A Keglevich István gróf elhunytáról kiadott gyászjelentés neje, gróf Eszterházy Angélica nevében jelent meg, bár már 18 év óta különválva éltek és így hangzott:

Buzini özvegy gróf Keglevich Istvánné, szü etett galanthai és cseszneki gróf Angélica fájdalommal tudatja ugy a maga, mint az összes rokonok nevében, férjének, buzini gróf Keglevich István cs. és kir. kamarásnak, valóságos belső titkos tanácsosnak, országgyűlési képviselőnek ez évi május 29 én, életének 65 ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogult földi maradványai f. hónap 30-án délután 3 órakor fognak Budapestben, a Kerepesi-ut melletti temető halottasházában, a róm. kat. egyház szertartása szerint beszenteltetni és f. hónap 31-én Rákón örök nyugalomra helyezettetni. Az engesztelő szent miseáldozat a rákói templomban ez évi június 3-án fog az Urnak bemutatni. Budapest, 1905. május 29 én.

Párbaj és a bíróság.

A budapesti államrendőrség még a tegnapi nap folyamán tudomására adta az ügyészségnek a halálos párbajt. Geguss Gusztáv dr. főügyész nyomban elrendelte Hencz Károly ellen az eljárást a bktv. 298. §. alapján. Ez a paragrafus így szól:

Az ki ellenfelét párbajban megöli, az még azon esetben is, ha a halál nem kö-

Legújabb női angol nyakkendők óriási választékban
érkeztek OTT KÁROLY nődivat üzletébe Kossuth-u. Városházépület.

vetkezett be azonnal, öt évig terjedhető államfogházzal büntetendő."

Ezenfelül az államügyészség megkereste a Ház elnökségét, hogy a Ház Hencz Károly mentelmi jogát függesztesse fel.

Bonczolás.

Ma délelőtt nyolcz és fél óraker tartották meg a bonczolást.

A törvényszék részéről dr. Minich és dr. Ajtay végezték a bonczolást, a rendőrség részéről Tóth János rendőrkapitány és Boda István detektív voltak jelen.

Ott volt Perényi vizsgálóbíró is.

A bonczolás után a temetkezési vállalat emberei azonnal hozzáláttak a temetés előkészítéséhez.

A ravatalozás.

Keglevich gróf ravatala a központi temető hátsó halottsházának egyik termében állították fel. Jellemző, hogy az eldugott, szerény külsejű halottsháznak is a legolcsóbb terme az, amely a szerencsétlen gróf testét a föld felett magába fogadja. Az ő ravatala a temető emberei szerint mindössze ötven korona az ára. A mellette levő diszegebb teremben egy hivatalnok teteme, Keczer Rezső volt fgravatalozva, amely szintén az olcsó ravatalok sorába tartozik, de nyolcvan koronába kerül.

Látogatók a halottnál.

A halálában sem volt mindennapi. Csudálatosan nyugodt, változatlan arccal feküdt Keglevich István a vivóterem pamlagán, mintha egy pillanatig sem lett volna halvány sejtelve arról, hogy a pusztulás veszedelme fenyegeti. Büszkén, heves támadással rohant a halálba, amelyet nem vett észre. Amikor az állj! kiáltás fölhangzott, ösztönyszerűleg tovább csapkodott még, teljesen ellankadt erővel ugyan, de helyében maradva s kérdően tekintett Szabó Istvánra, miért vezényelt állj t? A szerencsétlen tehát nem is tudta, hogy a kard keresztülment a szívére, fájdalmat nem érzett mind halálig. Ezért voltak simák, nyugodalmasak arczának a vonásai.

Félóraig feküdt a pamlagon, miután állat felkötötték s fehér leplet tettek rá. Mikor a rendőrtisztviselő fölelte azt, sehol se látott vért. Csak egy vékony, hosszukás lyukat vehetett észre a rózsaszínű selyemmel. A sebből egyáltalán kevés vér fröccsent ki, s mindössze néhány vércseppel fedték föl a padlón, azon a helyen, ahol a párba kezdett Hentz állott.

A rendőrorvos konstatálván a halált, le se vette a sebről a kis kötést, amely tulajdonképpen egyszerű tampon volt. Rajta hagyta, „hiszen úgy is felbonczolják”.

Aztán jött a fekete furgon, a halottszállító kocsija. A vármegyeház-utczai kapuánál állott meg, s két alkalmazott egyszerű, sötét színű deszkakoporsót vett le róla, éppen olyat, aminőben az öngyilkosokat szoktak elszállítani. A koporsót fölvitték a vivóterembe, a holttestet beletették s a födelet is lerázták ideiglenesen.

Amikor a kocsinhoz leszállították, a két segéd lekisérte. Egy leány odafurakodott, s virágszálat dobott be a kocsiba. Ezért karonragadta egy rendőr, de Münnich Aurél közbelépett:

— Hagyja csak. Ne kérdezze a nevét se.

Az ismeretlen leánynak pedig odaszólt:

— Köszönöm . . .

Lassan döcögve indult el a nehéz kocsija s nagyokára ért ki az ültői-utca, a törvényszéki orvostani intézetéhez, s ott a föld szintje nagyszobában helyezték el. Rajta kívül több hullát volt még a helyiségben.

A morgue-ban egész sereg ember járt

hogy a rendőrség engedelmével még utoljára nézzék meg ahalottat. Elsőnek Lánchy, Ilka, a Nemzeti Színház tagja állított be fiával, a tizenhat esztendő Tiborral. Tizenkét óra után jöttek: Csillag Teréz, Márkus Emilia, Fái Szeréna, Paulay Edéné, Paulay Erzsike és mások. Virágokat is hoztak és zokogva mentek el . . .

Itt említjük meg, hogy az elhunyt már régen beteg volt. Ütérlemeszedésben szenvedett és körülbelül másfél év óta dr. Tauszk Ferenc egyetemi tanár kezelte. Rövid idővel ezelőtt néhány napig nagyon rosszul érezte magát és szándékában volt hosszabb fürdőkúrára utazni. A kezelő tanár is pihenőt ajánlott a grófnak, akinek az volt a terve, hogy mihamarabb a képviselőházban befejeződik, hat-nyolcz hétre külföldi fürdőhelyre megy, hogy enyhülést találjon súlyos bajára.

Temetés.

Keglevich István gróf holttestét délután 3 óraker beszentelték a ke-repesi temető halottas házában. Ott voltak a szabadelvűpárti képviselők Tisza István, a függetlenségek pedig Apponyi Albert gróf vezetésével, — azonkívül a nemzeti és a dalszínház személyzete. A holttestet az este 9 óraker induló vonattal Rákóra szállították a családi sírboltba, ahol holnap fogják temetni.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye

Női divat

Külön szőnyeg osztály.

— Függyönyök —
— Ágy- és asztalterítők —
— Linoleum —

óriási raktár!!

Mr. M. Rose

Berlitzrendszerű

nyelviskolája.

Francia, német, angol nyelv és irodalom osztály- és maganoktatás

külön uri-, hölgy- és gyermekkurzusok.

Felvételek ideigl.:

Simonffy-u. 42. sz.

Naponta d. e. 11—12, d. u. 5—6.

Szabályzatokat kívánatra ingyen és bérmentve.

Megérkeztek

a tavaszi idényre a legújabb

Női divatszövetek,

Gyapju és borduros Delainek

50 krtól feljebb.

Blouse sejmek

Divatos ruhadiszek

Csipkék, szallagok és bélésárak

Szabó Lajos fia cégénél

DEBRECZEN, Rózsater.

Eladó házhelyek.

A Vecsey-Bruckner-féle kegyes alapítvány folytán a debreczeni ref. Egyház tulajdonát képező azon földterület, mely a hadházi ut mentén az Apafy-utca és Ferencz József lovassági lak-tanya között fekszik, 300 négyszögöles házhelyekké földarabolatván: e házhelyek mérsékelt áron s igen kedvező részletfizetési feltételek mellett eladók.

Értekezhetni Márton Imre egyházi ügyvédnél Piac-u. 44. sz. alatt.

Debreczen, 1905. április 20.

A debreczeni ref. egyház küldöttsége.

A sokat ígérő

nagy hangu hirdetések helyett, ajánlom b. figyelmebe 12 év óta előnyösen ismert és szolid alapon működő üzletem, hol is állandóan angol-, francia- és hazai

divatszövetek

raktáron, szakértő munka kivitelem, előnyös áraink biztosítják b. rendelőim teljes megelégedését.

Magyar diszruhák a legfényesebb kivitelben.

Készszolgálatra

Antal Vincze uri szabó

Kossuth-utca 17. (Simonffy Imre ur házában.)

A legfinomabb

Likőrök

házilag való előállítására, valamint kitűnő zamatu s kiváló jóságú

Rhum és Cognac

házilag való elkészítésére legalkalmasabbak a híres angol

Likőr és Rhum

kivonatok

melyek különböző fajokban igen jutányos áron szerezhetők be

Mihalovits Jenő

„Kigyó” című gyógyszertárában DEBRECZENBEN, a városházzal szemben.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér. — **Vidéki tudakozódásnál tessék válaszbélyeget csatolni.**

1 liter sűrű málna szörp 1.—, 1 liter kisüsti barack 1.20. Legmegbízhatóbb valódi tisztán kezelt **ó borok.** legolcsóbban beszerezhetők Merkli Ferencznel Fűvészkert-utca 14. Telefon 374. 1 üv. érmelléki 24, 1 üv. Ezerjő 24, 1 üv. Villányi Siller 26, 1 üv. Rizling 4 éves 32, 1 üv. Bakator 1880. évi 60, 1 üv. Tokaji asszu 1.50.

Mester utca elején, a Bundi-utca sarkán 4. szám alatt egy egészen újonnan épült lakosztály, mely áll 4 szoba, egy előszoba, egy konyha, kézi kamara, setét pinczével és hozzávalókkal augusztus 1 sőtől kiadó.

Kézimunkák, hozzávaló kellékek, **előnyomda,** harisnyák, keztük nagy választékban Benyáts Emil kézimunka üzletében Debreczen, Tiszapalota.

Kerékpárok, Dianna, Premier, Puch & Comp-féle, Stria egyedül csakis Keszler A. nál kaphatók Debreczen, Piacz- és Simonffy-utca sarok.

Nem gyári, hanem saját készítményű cipők legolcsóbban beszerezhetők Krausz Mór cipésznel Piacz-u. 34. sz. Közvetlen a főposta mellett.

Kefir tej kapható Egyháztér 5. 1-ső ajtó balról az udvarban.

Fajtiszta Fox-Terrier ebek (Sima szőrűek) patkány és róka irtásra kitűnők. Kaphatók és előjegyzéseket elfogad „Hortobágy” keuel Debreczen, II. j. Homokkert 180 sz.

Eladó egy 4 és egy 6 keletetes mézpergető a méhészeti intézetben Libakert 6. szám alatt.

Diszes gyermek kocsik, aczélkerekű jutányos áron eladó. Megtekinthető a déli órákban. Ugyanott egy fiókos cselédágy is eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Házilag készített boreczet eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Nádszék fonások a legolcsóbban készítettnek Bethien-u. 56. sz. a.

Nyomdász tanuló felvétetik a kiadóhivatalban.

Biztos és állandó keresethez juthat minden szegénysorsu férfi vagy nő. Jelentkezni lehet a lap kiadóhivatalában.

Egy udvari lakás műhelyekkel, üveggel fedett színnel és mellék helyiségekkel aug. 1-re kiadó. Széchényi-utca 27. (Bejárat a Simonffy-utca felől is.) Értekezhetni az utcái lakásban.

Egy csinosan butorozott külön bejárata szoba kiadó Baithányi u. 6. sz.

Felvágatlan ujságpapír kapható a kiadóhivatalban.

Remek nyaralóhely. Parkirozott erdő mellett 1600 négyszögöl termő szőlővel, Boeska kerti állomástól 2 percznyire. Debreczentől naponta ötször vasut. Előnyös feltételekkel eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Kopirkönyvek Heller-féle szabadalom, 3 réti regiszterrel, 1000 lapos 2 frt 20 kr. 500 lapos 1 frt 20 kr-ért kapható Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-u. 49.

Rikkancsok és lapárusítók főlvetetnek a kiadóhivatalban.

Megérkeztek

a tavaszi és nyári idényre a legújabb mintájú gyađu Delainek, se-lyem batistok, ajouros fehér és fekete piqué batistok, Cosmanosi kartonok. Harisnyák, keztük és mindennemű rövidárú nagyválaszték elsőrendű minőségű vászon és asztalneműekben. — Szolid, olcsó, szabott árak mellett

Nádudvary Lajos

vászon-, kézmű- és rövidáru raktárában
Vágó Andor féle üzlet, Piacz u. 28.

HIRDETMEYNY.

Monostor-Pályi községben egy kut furására zárt-ajánlat utján pályázat nyitattik.

Az ajánlatok a községi Elöljáróságához folyó évi június hó 15-éig nyújtandók be, ahol is a hivatalos órák alatt a feltételek megtudhatók.

Az Elöljáróság.

Orosházi Kenyér-sütőde és Élelmezési Csarnok

ajánlja

Tiszta tejjel és valódi vajjal előállított finom fehér és Luxus süteményét
valamint

1 kg. új Egyiptomi hagyma	10 kr.
1 kg. új Borso	40 kr.
1 kg. új Nyári termés burgonya	22 kr.

== Naponta friss uradalmi vaj. ==

Magyar orvosok! Csak magyar fürdőt ajánljatok!

Bártfa gyógyfürdő

Fürdőidény: május 15-től szeptember 30-ig.

Kárpáti gyógy-, üdülő és fürdőhely, 382 m. a tenger színe felett. Posta, Távirat és vasúti állomás. Gyorsvona okhoz közvetlen kocsik. Ó cs. és kir. felsége Erzsébet királyné tartózkodási helye 1895-ben. Pompás szállodák, gyógyház, magánvillák, éttermek és kávéházak. Magánfogatok részére istállók és kocsiszínek. Lawn-tenis-pálya. Gyermek-játszóhelyek. Villamos világítás. Clubélet (Bártfa-fürdői Park-Club, Könyvtár, társalgó- és zenetermek. Pompás turisztika, vadászterület, 6000 hold gyönyörű fenyeserdő.

Gyógyja vaslatok. Vérszegénység, oly idegbajosoknál és gyengeségeknél, melyek vérhiányon, vagy kimerülésen alapulnak: női ivarszerek különféle bajainál, sápkór, vérhiány; természetlenség és tehetetlenség-nél; kimerülésnél súlyosabb betegségek után, váltóláz, görvélly és angol-kórnaál; a szívnek megbetegedéseinél. **Egyedül álló utókura** karlsbadi marienbadi, balfi, lipiki fűdők hasznáata után. — **ORVOSOK:** Tiszti fürdőorvos: Dr. Hintz Henrik közeg, tanácsos, továbbá: Dr. Blumenfeld Armin Dr. Kanarik J., Dr. Szörényi Tivadar, Dr. Grossman Dezső.

Dr. Cséri János Gyéri Dr. Ilona rendelő orvosok.

Az elmúlt évadban a vendégek száma 5000 volt.

Felvilágosítás és prospektussal készségesen szolgál a fürdőigazgatóság Bártfafürdő.

Országos hírű modern hidegviz-gyógyintézet! Három ásványviz-fürdő! Hideg és meleg ásványviz. Telített szénsavas fürdők. Nauheim-kúra. Magyarország legkiválóbb szivgyógyfürdője. Villany, fenyő és vasláp-fürdők. (bártfai vasláp-bél.) Ivókura: Égvényes, sós, vasas vizek. könnyen emészthetők.

Orvos forrás felülmulja mindenben a Selters-vizet!

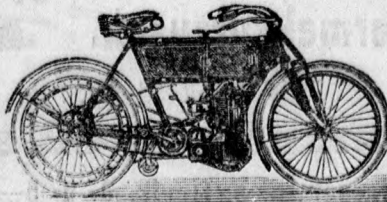
Villamos gyógykezelés, massage, tej, savó- és kefir kúra- Pormentes, ózomodus hegyi levegő. Fenyvesek által terjesztett üdítő balzsamos illat. — Pensió elő- és utó-idényben 8 kor. főidényben 12 kor.

A technika legkiválóbb alkotásai a motor és kerékpár ipar terén

csakis

ROSENBERG és HAMMER

kerékpár és varrógép-műhelyében **(Piacz-utca 2. sz.)** található.

Dusan felszerelt kerékpár és alkatrészek legelőnyösebb bevásárlási forrása.

== Motorkerékpárok

kedvező fizetési feltételek mellett. ==